

GAZETA LWOWSKA.

PRENUMERATA na GAZETE LWOWSKA.

W roku następującym 1860 wychodzić będzie GAZETA LWOWSKA z DODATKIEM DZIENNYM i TYGODNIOWYM jak zwykle codzien, prócz Świąt i Niedzieli. Cena prenumeraty kwartalna, mianowicie:

od 1go stycznia do ostatniego marca 1860 wypada:

dla miejscowych	:	:	4 zł.	} waluty austr.
dla zamiejscowych z pocztą	:	:	5 zł.	

Przesyłki (*franco*) odbiera Kantor Gazety Lwowskiej, ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Holandya. — Włochy. — Szwecya. — Rosya i Królestwo Polskie. — Księstwa Naddunajskie — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 14go grudnia. Dnia 13. grudnia 1859 wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany LXII. zeszyt Dziennika praw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 220. Dekret ministerstwa skarbu z 12. grudnia 1859, prawomocny we wszystkich krajach koronnych, którym się nakazuje wypłata w brzęczącej monecie przypadłych od 1. stycznia 1860 procentów dobrowolnej pożyczki z roku 1854.

Sprawy krajowe.

Rozprawy lwowskiej Izby handlowo-przemysłowej na XIX. zwyyczajnem posiedzeniu dnia 18. listopada 1859 pod przewodnictwem prezesa Izby p. Józefa Breuera.

(W wyciągu urzędowym.)

Ze spraw bieżących następujące przedmioty natychmiast zostały załatwione:

1. Na mocy prow. ustawy z dnia 6. marca 1850 i regulaminu czynności podała Izba do wys. Namiestnictwa uwiadomienie, że z końcem grudnia 1859 wystąpić ma z kolei trzecia część tych członków Izby, którzy przez trzy lata do niej należą. Są to następujący członkowie: a) Ze stanu kupieckiego: Jakób Herz Bernstein za obwód lwowski, Abraham Ranunkel z Sambora, Zacharyasz Schiff ze Stryja, Osias Mayer Goldbaum za obwód przemyski, i Krzysztof Czuczawa ze Stanisławowa. b) Ze stanu przemysłowego: Stanisław Riedel, aptekarz w Samborze za obwód samborski, Józef Kleinlegler, majster stolarski w Przemyśle za obwód przemyski, i Konstanty Stojowski, fabrykant maszyn w Stanisławowie za obwód Stanisławowski. Zniesiono oraz prośbę, ażeby wys. Namiestnictwo za pośrednictwem władz obwodowych przedsięwziąć kazało nowe wybory, o których rezultacie Izba ma być uwiadomiona do 15. grudnia r. b. Na to podanie wys. Namiestnictwo uwiadomiło Izbę uchwałą z dnia 30. października r. b. l. 45.793, że władze obwodowe we Lwowie, Samborze, Przemyśle, Stryju i Stanisławowie otrzymały zlecenie przedsiębrać nowe wybory, i donieść Izbie o rezultacie najdalej do 15. grudnia r. b.

2. Wys. c. k. Namiestnictwo odpowiada na podanie Izby z dnia 21. września r. b. l. 448 względem zniesienia 30dniowego terminu przy wypłacie zapadłych kuponów od obligacji pożyczki narodowej, że wys. ministerstwo skarbu pod dniem 16. października r. b. l. 42.746/938 oświadczyło, iż nie widzi się spowodowanym znieść w ogóle rozporządzenie z dnia 25. kwietnia r. b. l. 2308, mocą którego zaprowadzone zostało owe ograniczenie, lecz że oddziały kredytowe równocześnie zostały upoważnione wypłacać kupony pożyczki narodowej bez uprzedniej awizacji, jeżeli sądzą, że mogą zadość uczynić stronom żądającym bezpośredniej wypłaty.

3. Wys. c. k. Namiestnictwo uwiadamia Izbę, że wys. c. k. ministerstwo handlu dekretem z dnia 31go maja r. b. l. 6136 ze względu na życzenia wyrażone w głównym sprawozdaniu Izby za lata 1854 do 1856 następująca dało odpowiedź. Nad wskazaniem przez Izbę postanowieniami legislacyjnymi względem zaprowadzenia kodexu handlowego, względem sankcyi ustawy przemysłowej, rewizyi regulaminu sądowego i zniesienia ustaw tyczących się lichwy, toczą się już dłuższy czas rozprawy, których rezultatu wkrótce oczekiwać należy. Również toczą się rozprawy nad uregulowaniem Wisły i Sanu dla polepszenia spławności tych rzek, których oczyszczenie w ostatnich latach staraniem rządu znacznie postąpiło.

O rozpoznaniu technicznym koryta Dniestru przez angielskiego inżyniera w celu zaprowadzenia żeglugi parowej na tej rzece, wys. ministerstwo już było uwiadomione, a c. k. Namiestnictwo otrzymało zlecenie, względem uchylenia ważniejszych przeszkód żeglugi albo bezpośrednio stosowne poczynić kroki, albo podać w tym względzie propozycje do wyższej władzy. Podano więc w tym przedmiocie obszernie sprawozdanie ze stosownymi wnioskami do wys. ministerstwa. Dla krótkiego biegu Bugu w Galicyi, i ponieważ regulacja tej rzeki wielkich wymagałaby kosztów, a nie wiele przyniosłaby pożytku, nie może przeto według zdania wys. ministerstwa na teraz być mowy o przedsięwzięciu większych robót do ułatwienia spławności Bugu. Mimo to toczą się w c. k. Namiestnictwie układy względem uchylenia głównych przeszkód spławności tej rzeki, do czego zrobiono początek przez zniesienie niektórych młynów i innych zapór.

Proponowane przez Izbę pomnożenie zakładów naukowych zaprowadzeniem szkół realnych w Żółkwi, w Jarosławiu, Kołomyi, Sanoku i Stanisławowie, wymagałoby przedewszystkiem, ażeby gminy tamtejsze skłoniły się do dostarczenia i zabezpieczenia środków na utrzymanie tych szkół, których koszt na mocy najwyższej uchwały z dnia 2. marca 1851 do nich należą, i ażeby w tym względzie podały umotywowaną prośbę do c. k. Namiestnictwa. Ale nawet w takim razie podania o założenie wyższych szkół realnych w Jarosławiu i w Stanisławowie nieodniosłyby zapewne pomyślnego skutku, gdyż pomnożenie wyższych szkół realnych w lwowskim okręgu administracyjnym o dwie nowe nie zostałoby w należytem stosunku do liczby istniejących obecnie niższych szkół realnych, a i skarb państwa z wielu stron obciążony nie byłby w stanie przyjąć na siebie dotacyi płac nauczycielskich dla dwóch nowych wyższych szkół realnych. Mimo to c. k. Namiestnictwo uznało za rzecz stosowną wejść w tym względzie w układy z odnośnymi gminami za pośrednictwem c. k. władz obwodowych.

Względem innych ze strony Izby wyrażonych życzeń nie wydało jeszcze wys. ministerstwo handlu stanowczej decyzji. Ponowna propozycja względem założenia giełdy i zaprowadzenia senzalów we Lwowie jest właśnie przedmiotem obrad na podstawie raportu przedłożonego wys. ministerstwu przez c. k. Namiestnictwo.

Powyższe rezolucye Izba przyjęła do wiadomości.

4. Po załatwieniu spraw bieżących członek Izby p. Wiktor Goldbaum zrobił wniosek, ażeby Izba, przedstawiając niedogodności, jakie wynikają z tego, że przy sprzedaży i kupnie zboża i innych produktów powszechnie w kraju używają miary, podała prośbę do wys. ministerstwa finansów o wydanie przepisu, mocą którego miasto miary zaprowadzonąby została waga w kupnie i sprzedaży zboża i innych produktów. W dyskusyi nad tym wnioskiem wiceprezes Izby p. Karol Pietzsch wniósł poprawkę, ażeby Izba w swoim podaniu wyraziła prośbę, ażeby w sprzedaży i kupnie wspomnianych produktów obok miary zawsze wyrażona była i waga. Na tę poprawkę zgodziła się większość Izby.

W końcu uchwaliła Izba podać do magistratu stołecznego miasta Lwowa odezwę względem zaprowadzenia wagi przy sprzedaży ryb we Lwowie.

Adolf Rudyński, sekretarz.

Lwów, 16. grudnia. Transport towarów na kolei z Rzeszowa do Przeworska nowo utworzonej ograniczono pierwotnie wedle ogłoszenia dyrekcji na niektóre gatunki towarów, jako to: na bydło, zboże itd. itd.

Dowiadujemy się teraz z pewnego źródła, że na stacyi kolei w Przeworsku obecnie już wszystkie gatunki towarów do dalszego transportu się przyjmują, i że również wszystkie bez różnicy towary dla dalszych okolic kraju przeznaczone aż do ostatniej stacyi kolei galicyjskiej w Przeworsku dowożą.

(Mianowanie. — Sprostowanie.)

Wiedeń, 14. grudnia. Minister wyznał i oświecenia mianował na przedstawienie r. k. konsystorza metropolitalnego we Lwo-

wie wikaryusza katedralnego i zastępcę katechety przy wyższej szkole realnej księdza Wenanta *Pieleckiego* rzeczywistym nauczycielem religii przy tym zakładzie.

Peszt, 13. grudnia. Pesth. Ofn. Ztg. pisze:

„Kilka wczorajszych dzienników wieczornych podało wiadomość o mniemanym konwencie superintendcyjnym wyznania ewangelicko-helweckiego z dawniejszej superintendencji po tej stronie Dunaju, który się tu w Peszcie odbył dnia wczorajszego.

A że zamierzone w Peszcie dnia wczorajszego zebranie się superintendcyjnego konwentu ewangelicko-helweckiego wyznania odwołane zostało przez zastępcę superintendenta Gabryela Bathory odnośnie do postanowień patentu cesarskiego z 1. września r. b., przeto też i czynności, jakie przypadły w kościele wyznania helweckiego podczas wczorajszego nabożeństwa, niemożna przypisywać charakteru konwentu superintendcyjnego.

Zresztą przedsięwzięto już kroki prawne w tej mierze.“

(Artykuł dodatkowy do traktatu pokoju z Francją.)

Rząd Najjaśniejszego Cesarza Francuzów obejmuje w obec rządu Jego ces. król. Apostolskiej Mości zobowiązanie, że na rachunek nowego rządu Lombardji, który mu zabezpieczyć ma zwrot wydatków — zapłaci sumę czterdziestu milionów złotych reńskich monetą konwencyjną, umowioną artykułem VII. traktatu niniejszego, a to w sposób i w terminach następnie oznaczonych.

Ośm milionów złotych reńskich w monecie brzęczącej wypłacone będą za asygnacya w Paryżu bez procentu z końcem trzeciego miesiąca, licząc od dnia podpisania traktatu, i która pełnomocnikom Jego ces. król. Apostolskiej Mości wręczona zostanie przy wymianie ratyfikacyi.

Wypłata pozostających trzydziestu dwóch milionów złotych reńskich nastąpi w Wiedniu, w monecie brzęczącej i w dziesięciu w nieprzerwanej kolei po sobie idących dostawach, które co dwa miesiące uskutecznione być mają wydaniem listów zastawnych na Paryż, każdy w sumie trzech milionów dwakroć set tysięcy złotych reńskich w monecie konwencyjnej. Pierwsza z tych dziesięciu dostaw przypada we dwa miesiące po wypłacie wspomnianej powyżej asygnacyi ośmiu milionów złotych reńskich.

Za tę ratę, jak niemniej i za wszystkie następne obliczone będą procenta po pięć od sta, poczynszy od pierwszego dnia miesiąca następującego po wymianie ratyfikacyi traktatu niniejszego.

Niniejszy artykuł dodatkowy będzie mieć tę samą wagę i waler, jak gdyby wciągnięty był słowo w słowo do traktatu z dnia dzisiejszego.

Ma być ratyfikowany w jedynym tylko dokumencie, a ratyfikacye wymienione będą równocześnie.

W dowód czego podpisali obustronni pełnomocnicy niniejszy artykuł dodatkowy i stwierdzili go pieczęciami swemi.

Działo się w Zuryku dnia 10. listopada 1859.

(L. S.) *Karolyi.*

(L. S.) *Meysenbug.*

(L. S.) *Bourquency.*

(L. S.) *Bannerille.*

Hiszpania.

(Doniesienia z teatru wojny.)

Z **Madrytu** donoszą z 7. grudnia telegraficznie, że według doniesień z widowni boju sięgających po dzień 6go, trzymają się Maurowie od czasu utarczki z 30. listopada tylko obronnie, gdy tym czasem Hiszpanie usiłują owarować się w zajętej pozycji. W urzędowych sprawozdaniach generała O'Donnella sprawdzono teraz, że tak Hiszpanie, jak i Maurowie nie dają i nie przyjmują paragonu. Maurowie odcinają głowę każdemu Hiszpanowi, czy to jeńcowi czy poległemu, a również i Hiszpanie nie przepuszczają żadnemu Maurowi. O'Donnell wydał odezwę w języku arabskim do Marokanów z tem wezwaniem, by zachowali się spokojnie, zwłaszcza że Hiszpanie chcą zmusić tylko Cesarza do uczynienia zadość słusznym ich żądaniom.

Treść innej depezy z Madrytu z 8. grudnia jest taka:

Gaceta pisze, że wyszedł rozkaz względem rozpoczęcia rekrutacji w styczniu w liczbie 50.000 nowozaciężnych. O'Donnell donosi z dnia wczorajszego z obozu, że roboty fortyfikacyjne jeszcze nie ustały. Dodaje przy tem, że depezę jego, w której donosił o tem, że rozpoczęły już działania wojenne, gdyby marynarka przygotowania swe przyspieszyła — źle sobie wykładano. Marynarce hiszpańskiej nie można nic wcale zaruć, i tylko niepogoda utrudnia wylądowanie wojsk przeznaczonych na wyprawę.

Anglia.

(Korpus strzelców. — Wiadomości bieżące. — Protokół spraw indyjskich.)

Londyn, 11. grudnia. Książę Leuchtenberg udał się z swoją żoną na krótki czas do Brightonu.

U rosyjskiego posła była przedwczoraj świetna zabawa wieczorna, na której między innymi znajdował się także austriacki poseł.

— Do tworzenia korpusów strzelców, w czem dotąd brali udział tylko zamożniejsi, przyłączają się teraz już wielkie zakłady robotnicze. I tak stowarzyszenie ku podniesieniu oświaty między rzemieślnikami uzbraja korpus, liczący już 800 rekrutów, a wielki browar Hanbury et Compagnie, stawia z swojej strony oddział ze

100 ludzi wybranych z najdzielniejszych swoich robotników, i wszystkich uzbraja własnym kosztem.

— Nadworna gazeta ogłosiła jeszcze dnia 7. października b. r. protokół indyjskiego rządu, z prośbą by Królowa uwzględnić raczyła wszystkich cywilnych i wojskowych urzędników Indji, którzy podczas ostatniego powstania udowodnili swojej wierności, przywiązania i chwalebnej wytrwałości, jako też i tych z osobna co się odznaczyli. W dalszem uzupełnieniu wydał lord Elphinstone jeneralny gubernator Bombaju drugi podobny protokół. Lord Canning przesłał go do indyjskiego urzędu, dodając przytem niektóre zalecające uwagi. Miedzy innymi mówi:

„Wsparcie, jakiego angielski rząd w Indjach doznał podczas dwóch lat ostatnich od rządu w Bombaju i jego urzędników, pamiętnem będzie na wieki w naszej historii i jestem mocno przekonany, że otrzymają odpowiednią nagrodę. Ja z mojej strony, nigdy nie zapomnę odwagi i gotowości, z jaką udzielano tej pomocy; zgadzając się zupełnie w tem jak lord Elphinstone ocenia swoich podwładnych, paczuję się do obowiązku, oświadczyć, że przed wszystkimi w pierwszym rządzie jemu samemu zawdzięczamy najwięcej.

Ile zawdzięczamy patriotycznej i bezinteresownej pomocy gubernatora Przylądka, sir George Grey, i gubernatorowi wyspy Mauritius, sir James Higginson doniosłem już dawniej, teraz pozostaje mi tylko dodać, że zgadzam się zupełnie na wyrzeczone zdanie lorda Elphinstone i jego rady przybocznej. Jestem przekonany, że rząd J. M. Królowy odpowiednio oceni szczere uczucia przyjaźni, jakie jeneralny gubernator portugalskich Indji, wicehrabia de Torres Novas, udowodnił tradycyjnym sprzymierzeńcom swojego kraju. 17. września. Canning.“

Francya.

(Zebranie kongresu. — Recepcye dyplomatyczne. — Nowe instrukcyje dla prefektów. — Wiadomości bieżące. — Wyrok na uczniów w wojskowym zakładzie.)

Paryż, 11. grudnia. Sprawy kongresu postępują. Temi dniami nadeszło tu z Szwecyi oświadczenie, że przystępuje do kongresu; odpowiedzi nie ma jeszcze z Rzymu i Neapolu. Z tej strony jednak nie obawiają się żadnych trudności i całą zwłokę przypisują temu, że austriackie pismo zapraszające, wysłano z Tryestu parostatkiem, dlatego dłuższego potrzebowało czasu, nim dostało się do Neapolu i Rzymu. Nowy sardyński poseł przy francuskim dworze p. Desambrois de Nevache przyjechał dziś do Paryża. Nie wiadomo jednak czy będzie pierwszym lub drugim pełnomocnikiem Sardynii. *Courrier du Dimanche* utrzymuje, że na kongresie wytoczone będą sprawy nie same włoskie. *Patrie* zaprzecza tej wiadomości i sądzi, że zapowiedziany kongres obejmować będzie sprawy tylko Włoch samych.

— *Bulletin des Lois* ogłasza dziś cesarski dekret, według którego dyscyplinarne postanowienie legii honorowej, medalu wojskowego i zagranicznych dekoracyi mają być odtąd zastosowane także i do właścicieli medalu włoskiej kampanii.

— Dzisiaj rozpoczęły się zwykłe recepcye piątkowe dyplomatycznego korpusu u ministra spraw zewnętrznych hr. Walewskiego. Zagraniczni dyplomaci zgromadzili się licznie, a lord Cowley miał z hrabią długą konferencyę.

— Marszałek Baraguay d'Hilliers przyjechał do Paryża.

— *Monitor* pisze, że na raport likwidacyjnej komisji ustanowionej dekretem z dnia 1. sierpnia z. r. przyznał minister spraw zewnętrznych dla 41 osób poszkodowanych rabunkiem morskich korsarzy dawnej Kolumbii, pieniężne wynagrodzenia w kwocie 65.463, 52.630, 33.900, 23.630, i tak aż do 515 franków razem do 370.000 franków.

— Wielu prefektów powołano do Paryża, ażeby powziąć ustne instrukcyje z ministryum spraw wewnętrznych. Organizacya policyjna prefektów rozciągnięta została na cały kraj, wznieca w prowincjach spory między prefektami a centralnymi komisarzami zawisłymi od władzy z Paryża. Minister spraw wewnętrznych wydał zatem okólnik, który określa dokładnie władzę tak prefektów jak centralnych komisarzy. — Wszyscy marszałkowie, także i jenerał Martimprey powołani zostali na przyszły tydzień do Paryża. La Ronciere le Nourry wrócił znowu do Paryża, także na wezwanie Cesarza. Jak wiadomo wracać musiał z morza do Tulonu, gdy okręt jego „d'Assas“ został uszkodzony. Teraz odplynie z Rochefortu statkiem „Zenobie.“

— Inżynier Lalanne, który budował wschodnio-szwajcarską kolej żelazną, mianowany został jeneralnym dyrektorem przy budowie hiszpańskiej północnej kolei żelaznej.

— Jeden z synów Królowy Krystyny, młody Munoz de Bourbon, przyjęty został z czterema innymi młodzieńcami przysłanymi tu z rozkazu Sułtana do szkoły w St. Cyr.

— Kilka dzienników zawiera tę wiadomość, że minister wojny, marszałek Randon podał się do dymisji, która zapewne będzie przyjęta.

— *Monitor* pisze, że Cesarz, zezwoliwszy na potrzebne reformy w cesarskim wojskowym Prytaneum i potwierdziwszy wydalenie 87 uczniów za rozruchy w tym instytucie, przyjął także następujące propozycye ministra wojny podane w tym względzie na korzyść rodziny wydalonych uczniów. Uwolnieni uczniowie podzieleni są na trzy kategorie; dziewiętnastu, którzy liczą przeszło lat 18, uważani być mają jak gdyby ukończyli swoje studia; ośmiastu bardzo źle opisanych, odprawić napowrót do rodziny i minister wojny nie ma się już zajmować nimi; sześćdziesięciu zaś zalecić

Rosya i Królestwo Polskie.

(Korespondencya z Warszawy. — Chińska misya. — Doniesienia z kaukaskiej linii.)

Z Królestwa Polskiego pisze korespondent *Gaz. Wied.* po dniu 4. grudnia:

Spodziewać się, że po ukończeniu szybko postępującej budowy Petersburgsko-warszawskiej kolei żelaznej podniesie się obrót z Warszawą, i że liczni podróżni z Petersburga przenosić będą tę koleją żelazną nad podróż morzem a nawet nad drogę na Königsberg. I rzeczywiście teraz już postrzegać się daje w Warszawie większy obrót, pomimo że dotąd nie ukończono jeszcze ani połowy tej kolei, której długość wynosić będzie 172 mil. — I tą razą w jesieni nastąpiła także i w Polsce zmiana pułków w miastach gdzie stały garnizony, jednak w dotychczasowym rozlokowaniu wojsk nieuczyniło to znacznej różnicy; jak pierwiej, tak i teraz są w Polsce na załodze pułki ze wszystkich trzech korpusów armii, a inne oddziały wojsk tych korpusów w dawnych polskich prowincjach nie ruszały się nawet z swoich garnizonów w Wilnie, Kamieńcu i Kijowie.

Najbliższa rekrutacya w Królestwie według nowego ukazu rekrutacyjnego nastąpi zapewne dopiero w przyszłej jesieni.

Petersburg, 4. grudnia. Przy schyłku bieżącego miesiąca wróciła tu duchowna misya z Pekinu, po dziesięcioletnim pobyciu w tem mieście. *Północna Pszczoła* pisze, że z żadnej dawniejszej misyi nie umarło tyle członków ile z tej, która właśnie wróciła. Misya opuściła Pekin przed zajściem na rzece Pejho, nie zatem nie jest jej o tem wiadomo. Opowiada jednak, że przy niedbalstwie rządu Mandzurów upada Pekin niesłychanie, i że ta obojętność jest wróżbą groźnych wypadków.

— Z prawego skrzydła kaukaskiej linii donosi *Kaukas*, że pułkownik książę Szalikow uderzywszy dnia 29. września na nieprzyjacielski oddział zgromadzony o 15 wiorst od warowni Krymskoje w wawozie Melioje, zadał mu klęskę stanowczą, odebrał 1 działo i zburzył aul; Rosyanie liczyli tylko dwóch rannych. Korweta „Viper“ kracząca na czarnym morzu, zburzyła dnia 2. października strzałami działowymi cztery tureckie łodzie, które z kontrebandą wojenną osiadły na mieliźnie, piątą łódź zaś przytrzymała na otwartym morzu i skonfiskowała.

Księstwa Naddunajskie.

(Doniesienia z Serbii. — Agenci dyplomatyczni rumuńscy.)

Serbia, w grudniu. Na wniosek ostatniej skucezyny zabroniono tym senatorom, którzy się schronili do fortecy Belgradu, a ztamtąd udali do Konstantynopola, powracanie do ojczyzny. Porta zaś stawia, według *Ost-Deut. Post*, żądanie, aby nadmienieni senatorowie powrócili do Serbii i nie doznawali tam żadnej napaści. Porta ma także zamiar założyć protest przeciw wszystkim rozporządzeniom i uchwałom serbskiego rządu, jak dalece naruszone są przez nie prawa monarchiczne, i użyć przeciw temu wszelkich środków stosownych. Nakoniec pracuje Porta gorliwie nad wzmocnieniem załogi belgradzkiej. — Ministerium sprawiedliwości wezwało przed kilkoma dniami wszystkich adwokatów, którzy są poddani serbskimi, wstrzymać się nadal od bronienia partyi przed sądem. Sporne partye powinny same, bez adwokata swego domniemanego prawa dochodzić.

Bukareszt, 29. listopada. W Bukareszcie petycyonuje *National* o agenta, któryby w Konstantynopolu reprezentował Rumunię. Przytoczony dziennik żąda, ażeby z Portą zostawano w najprzyjaźniejszych stosunkach; ale powinna także uznać, że Rumuni są wolni i silni i w posiadaniu dobrej konstytucyi, i że Porta ma przed swemi bramami sąsiada i sprzymierzeńca, który daleko pożyteczniejszym będzie dla niej, niż słaby naród, który bałamucony przez wspólnych nieprzyjaciół służyłby tylko za igrzysko ich ambicyi. Lecz nadmieniony agent powinien posiadać wielkie zdolności dyplomatyczne; także na innych dworach należy pozaprowadzać agentów urzędowych. — Według *National* będzie izba otworzona z pewnością w pierwszą niedzielę w grudniu.

Turcyja.

(Przesilenie ministeryalne. — Projekt p. Lesseps. — Administracya. — Wiadomości bieżące.)

Konstantynopol, 30. listopada. Po burzliwej dyskusyi na posiedzeniu gabinetu nastąpiło przesilenie ministeryalne. Między Fuad Baszą a Riza Baszą powstała kłótnia i Fuad Basza podał się do dymisyi. Sułtan nie chce jej przyjąć, zdaje się jednak, że pojednanie jest nie podobne. Projektowi kanału Suez sprzeciwia się jeszcze tylko Fuad Basza. Pp. Thouvenel i Prokesch uczynili wspólny krok na rzecz p. Lesseps; przyzwolenie innych kontynentalnych mocarstw jest spodziewane. Z mowy postów rokować można, że sprawa ta dobry weźmie obrót.

— Wielki wezyr pracuje nad reformami, jednak projekt jego względem ściągnięcia papierów, trudny jest do przeprowadzenia, gdyż środki skarbu państwa są niedostateczne. Uchwalono odciągnąć z płac wyższych urzędników 20 do 30 procent i zaprowadzić podatek patentowy. Zapewniają, że depeszą z Paryża oznajmiono Porcie, iż francuski rząd nie przyjmie Wely Baszę w charakterze tureckiego posła.

— Z **Konstantynopola** piszą pod dniem 3. b. m.: Nowa lubo bardzo surowa ustawa dla powstrzymania zbytku i przepychu, wchodzi w ścisłe wykonanie. Baszowie i prywatni czuwają by była dopełnianą, i ze swej strony starają się nieść ofiary w po-

ministrowi publicznych nauk do przyjęcia do cesarskich liceów, gdzie za 19 płaci minister wojny całą pensję a za resztę połowę tylko. Rodzice, którzy pragną korzystać z tego dobrodziejstwa, mają zgłosić się przed końcem roku do ministra wojny i wymienić mu liceum, w którym pragnęliby umieścić swoich synów.

— *France centrale* dziennik wychodzący w Blois otrzymał po raz drugi napomnienie.

Belgia.

(Obrady w izbach.)

Bruxela, 9. grudnia. Izba reprezentantów ukończyła na dzisiejszem posiedzeniu dyskusję nad budżetem komunikacyi, poczem odroczyła się do przyszłego wtorku. Podczas dzisiejszych obrad powtórzył p. Frere dawne przyrzeczenie, że jeszcze w ciągu teraźniejszej sesyi wniesie projekt reformy w belgijskiej taryfie celnej. Ogólna suma jednogłośnie przyjętego budżetu komunikacyi wynosi 148,108.790 franków.

Holandya.

(Obrót handlowy.)

Haaga, 4. grudnia. Ministerium finansów wydało według potąd zachowywanego zwyczaju statystykę handlową, a to na rok 1858, z której się okazuje, że wzmógł się w ogóle przewóz z Belgii i Francyi, tudzież z Jawy, z Ameryki północnej, z Rosyi i Szwecyi. Wywóz zmniejszył się do Belgii, Hanoweru i do państw położonych nad morzem północnem, jak niemniej do Chin, Kuby, Brazylii, Gwincii, Austrii i do Włoch. Po raz też pierwszy wysłano w roku wspomnianym towary wprost do Japonii.

Włochy.

(Wezwanie na kongres. — Margrabia Bargagli. — Stanowisko p. Buoncompagni.)

Turya, 10. grudnia. Do *Indépendance* telegrafują, że austriackie pismo zapraszające na kongres otrzymano w Turynie dnia 10. b. m.; ułożone jest w tych samych wyrazach co francuskie.

— Wiadomo, że rewolucyjny rząd we Florencyi zasekwestrował cały majątek margrabiego Bargagli posła wielkiego księstwa toskańskiego w Rzymie, za to, iż opierał się opuścić toskański hotel ambasady w Rzymie i wydać archiwum piemontkiemu posłowi. Lecz i konfiskata nie nakłoniła go do zbroczenia z drogi powinności, i z tego powodu otrzymał już dowody zyczliwości wielu z najwyższych warstw społeczeństwa rozmaitych krajów.

Modena. Dziennik urzędowy rządu rewolucyjnego w Modenie umieszcza następującą rozprawę o stanowisku Buoncompagni'ego we Włoszech środkowych:

Rząd prowincyi połączonych po tej stronie Apeninów trzymając się wiernie stałej swej polityki, przyjął bezwarunkowo mianowanie p. Buoncompagni'ego zwierzchnikiem rządowym we Włoszech środkowych, a to według dosłownej treści listu Jego królewicz. Mości księcia Eugeniusza sabaudzko-karigniańskiego.

Z powodu trudności, których szczegółowe przytoczenie na nie się już nie przyda, stanęła między rządem toskańskim i p. Buoncompagni uгода w zamiarze załatwienia zaszłych nieporozumień, tudzież względem oznaczenia granic i powagi władzy centralnej, która ma być mianowana. W moc tej ugody przybierze p. Buoncompagni tytuł jeneralnego gubernatora prowincyi skoligaconych (collegate.) Jeneralny gubernator ma utrzymywać stosunki przyjaźne między obydwoma rządami po tej i po tamtej stronie Apeninów; jemu też przypada wydawanie rozkazów jeneralnym komendantom sił zbrojnych ligi co do wojskowych postanowień w widokach wspólnych prowincyi połączonych; kierować ma zbiorową czynnością dyplomatyczną, jaką zajmować się mają rządy wspomniane w interesie publicznym i w zgodzie należytej.

Rządy w Parmie, Modenie i w Romanii widziały się być spowodowane do przystąpienia za pośrednictwem swych reprezentantów do tej sprawy, która jest dalszym węzłem między wolnemi prowincjami Włoch środkowych, tudzież między temi prowincjami i rządem królewskim.

Szwecya.

(Rozprawy w izbach.)

Sztokholm, 29. listopada. Między wnioskami, które ostatniemi czasy przedkładano na zgromadzeniu rycerskiem, zwrócił na siebie powszechną uwagę wniosek p. Björnstjerna, względem dodania rozmaitych paragrafów do regulaminu izby rycerskiej. Wnioskodawca pragnie, ażeby do dotychczasowych warunków wstępu do izby rycerskiej, dodać na przyszłość także i wywód dostatecznego wykształcenia (egzaminu szkolnego) równie jak odpowiedniego majątku. Stjernsvärd zbił wniosek, gdyż co do wykształcenia, jak sądzi, nie znajduje się w izbie rycerskiej nikt, ktoby nie posiadał kwalifikacyi, jakiej wymaga „egzamin szkolny.“ Nie zgadza się także na census pieniężny; stan rycerski okupił swoje prawo reprezentacyjne nie groszem, ale krwią i szlachetnemi czyny. W imieniu wnioskodawcy dodał potem jeden z mowców, że nie tyle zależy na tem ażeby mniej zamożnych nie przypuszczać do izby rycerskiej, ile na powstrzymaniu przekupstwa, którym zajmowali się mniej zamożni sprzedając swoje prawa deputowanym. Minister państwa hrabia Hamilton oświadczył się także przeciw wnioskowi, a niektórzy członkowie upatrywali w tym wniosku tylko kość niezgody, która izbę rycerską podzieli znowu na stronnictwa.

moc państwu. I tak, jak pisał do *Triest. Ztg.*, oświadczył się oficer artylerii Abdulla Basza, że nietylko służyć odtąd będzie bezpłatnie, ale prócz tego składa na skarb państwa sumę 700.000 piastrow (70.000 zł.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wenecya, 13. grudnia. Wczoraj spalono dwunasty milion wagiłów.

Londyn, 14. grudnia. Dzisiejsza *Times* donosi, że rząd zażąda od parlamentu 10 milionów funtów szterlingów na obwarowanie morskich arsenałów, i suma ta ma być pokryta pożyczką.

Turyń, 11. grudnia. Jak donoszą tutejsze dzienniki, odłożył Buoncompagni swój odjazd do Florencji aż do przyrzuczenia tamtejszego pałacu della Crocetta. W miejsce Cosilli mianowany został Boschi wicegubernatorem prowincji turyńskiej. Także w Brescii przyaresztowano 6. i 7. b. m. wielu podejrzanych o kradzież i rabunek.

Bononia, 8. grudnia. Wczoraj wkroczyło do Pesaro 750 świeżo zwerbowanych wojsk papieskich.

Modena, 8. grudnia. Fanti wydał rozkaz dzienny, ażeby przedsiębrano powszechną rewizję wojsk Modeny, Parmy i Romagnii dla wykluczenia niezdatnych.

Madryt, 13. grudnia. Trzeci korpus wylądował wczoraj pod Ceutą. Maurowie uderzyli na generała Prim w pochodzie do Ceuty, ale odparto ich z wielką stratą: Hiszpani stracili 40 w poległych i ranionych.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. grudnia.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Badeni Edw., z Glinian. — Münster Hermann, z Waniowa.

Hotel Langa: Hr. Leduchowski Apol., i Andruszewski Prok., z Paryża. — Strassen Jan, c. k. konisarz obwod., z Głębokiej.

Pod kolej żelazną: Łucki Adam, z Sarn. — Jaworski Mikołaj, z Kobelnicy ruskiej.

Do domu zajezdnego pod nr. 179²/₄: Kurzewski Antoni, c. k. nadlekarz wojskowy, z Wadowic. — Dobrzański Marceł, z Milatyna.

Zajazd podolski nr. 509¹/₄: Hr. Dzeduszycki Alfred, z Sichowa.

Do domu prywatnego pod nr. 576¹/₄: Ochocki Zef, z Zarwanicy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. grudnia.

PP. Winnicki Ludwik, do Przedmieścia. — Brückman Xaw., do Wołoszczy. — Dalke Felix, do Łąki. — Zembery Michał, c. k. rotm., do Gródka. — Augustynowicz Bol., do Książego. — Kozicki Hipol., do Kujdaniec. — Augustynowicz Sew., do Książego. — Czermiński Jul., do Glinian. — Lencewicz Erazm, do Zadwórze. — Szezeniowski Tytus, na Podole. — Bredt Filip, król. pruski radca dworu i generalny dyrektor fabryki cukru, do Tłumacza.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 15. grudnia.

Pora.	Barometr w mierze parys. sprawdzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	321.73	— 4.6°	86.2	połud.-zach. sł.	śnieg
2. god. po poł.	321.33	— 3.8°	76.4	zachodni	"
10 god. wiecz.	321.65	— 5.4°	94.1	"	"

Wysokość śniegu 28".

THEATRE.

Dziś na scenie niemieckiej: „**Strasolda, die Uskokentochter**,” dramat w 5 aktach na dochód artysty dramatycznego p. Karola Römer.

Termina

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacji i t. d.

Dnia 19. grudnia: Sprzedaż III. schedy dóbr Toustobaby, Kozowa i Zawadówka w Złoczowie.

Dnia 20go grudnia: Sprzedaż realności nr. 464 i 624 w Czerniowcach. — Sprzedaż jednej obligacji Jakóba Łomnickiego w Drohobyczu.

Dnia 22. grudnia: Sprzedaż realności nr. 230 m., 671 i 673¹/₄ we Lwowie. — Sprzedaż potażu za pomocą ofert w Radowcach. — Sprzedaż sumy ciężającej na dobrach Fitkow lub Chutkow we Lwowie. — Sprzedaż dóbr Ustrzyki górne i Wołosate w Przemyśln. — Wydzierżawienie folwarku do Podberza należącego w Samborze.

Dnia 23. grudnia: Sprzedaż realności nr. 711¹/₄ i 465¹/₄ we Lwowie.

Dnia 27. grudnia: Licytacja na dostarczenie 20.000 ligarów do kolei żelaznej za pomocą ofert w Wiedniu.

Dnia 29. grudnia: Sprzedaż kilka kawałków gruntu w Iwanówcach w Kатыmanie. — Sprzedaż spuścizny po Bernardzie Wenkulek w Radowcach.

Kurs lwowski.

Dnia 16. grudnia

	gotówka		towarem	
	zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski wal. austr.	5	72	5	78
Dukat cesarski " "	5	76	5	83
Półimperyal zł. rosyjski " "	9	84	10	8
Rubel srebrny rosyjski " "	1	90	1	94
Talar pruski " "	1	84	1	87
Polaki kurant i pięciozłotówka " "	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr. } bez kupnów	82	50	83	25
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne } kupnów	74	60	76	35
5% Pożyczka narodowa	80	23	81	15

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 16. grudnia.

1. **Dług publiczny. A. Państwa.** W walucie austriackiej po 5% za 100 zł. —. —. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 81.40. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —. —. Z konwersji kuponów po 5% za 100 zł. —. —. Z roku 1854 za 100 zł. —. —. —. Losowane obligacje dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —. —. ; po 4¹/₂% za 100 zł. —. —. ; po 4% za 100 zł. —. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 74 75; po 4¹/₂% za 100 zł. —. —. ; po 4% za 100 zł. —. —. po 3% za 100 zł. —. —. ; po 2¹/₂% za 100 zł. —. —. ; po 1% za 100 zł. —. —. Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —. —. ; z r. 1839 za 100 zł. —. —. —. —. Przeznaczone do losowania obligacje dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. —. —. ; po 2¹/₂% za 100 zł. —. —. ; po 2¹/₄% za 100 zł. —. —. ; po 2% za 100 zł. —. —. ; po 1³/₄% za 100 zł. —. —. Przeznaczone do losowania obligacje dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł. —. —. ; po 4¹/₂% za 100 zł. —. —. ; po 4% za 100 zł. —. —. —. B. **Krajów koronnych.** Obligacje indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —. —. ; Węgier —. —. ; Banatu Temeskiego, Koroacji i Sławonii —. —. ; Galicyi —. —. ; Bukowiny —. —. ; Siedmiogrodu —. —. ; innych krajów koronnych —. —. ; z klauzulą losowania w roku 1869 —. —. Lombardoweneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —. —.

2. **Akcyje.** Banku narodowego sztuka 915. —. ; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 218.70; niższo-aust. towarzystwa eskontowego —. —. ; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. —. —. ; towarzystwa kolei żelaznej państwa —. —. ; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —. —. ; połud.-półn.-nieemieckiej kolei komunik. —. —. ; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —. —. ; lomb.-weneck. kol. żelaz. —. —. ; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —. —. ; austr. towarzystwa żegluga parowej na Dunaju po 500 złr. —. —. ; Lloyd'a w Tryescie po 500 złr. —. —.

3. **Listy zastawne.** Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —. —. ; na 6 lat po 5% za 100 zł. —. —. ; na 10 lat po 5% w 100 zł. —. —. ; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —. —. ; w walucie austriackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —. —. ; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —. —. ; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —. —.

4. **Losy.** Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —. —. ; towarzystwa żegluga parowej na Dunaju —. —. ; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —. —.

Kurs wekslowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —. —. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 105 70. Berlin za 100 talarów —. —. Wrocław za 100 talar. —. —. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty —. —. Genua za 100 lirów piemonckich —. —. Hamburg za 100 marko banko —. —. Lipsk za 100 talarów —. —. Livornna za 100 lirów toskańskich —. —. Londyn za 10 funtów szterl. 122.75. Lugdun za 100 franków —. —. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. —. Marsylia za 100 frank. —. —. Paryż za 100 fr. —. —. Praga za 100 zł. wal. austr. —. —. Tryest za 100 zł. wal. austr. —. —. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —. —.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrow wołoskich —. —. Konstantynopol za 100 piastrow tureckich —. —. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5 78, dukaty ces. pełnej wagi —. —. , korony —. —. , półkorony —. —.

KRONIKA.

(Pożar.) Przez nieostrożność przy suszeniu konopi wszczął się ogień na dniu 24. z. m. w izbie włościanina Hawryła J. w Rokitnie w obwodzie lwowskim. Spiesznemu ratunkowi powiodło się wprawdzie utłumić pożar z bardzo małą szkodą w sprzętach, ale wypadek ten pociągnął za sobą inne wielkie nieszczęście, gdyż z parzenia zginął sam ojciec rodziny, a kilka innych członków rodziny odniosło znaczne uszkodzenia.

(Zakon Trynitarzów.) Dwaj zakonnicy w białym habicie, z czerwonym i niebieskim krzyżem na piersiach zwracają w tej chwili na siebie uwagę Paryżanów. Należą do zakonu „Trinitaires des Enfants de Saint Jean de Matha.” We Francji przed 1789 rokiem bardzo był rozpowszechniony ten zakon pod nazwiskiem „les Matharins“; pewien obywatel z Prowancji Jean de Matha wspólnie z Feliksem de Valois założył ten zakon w dwunastym stuleciu. Powołaniem tego zakonu było wykupywanie chrześcian znajdujących się w niewoli u Barbarosków na afrykańskich wybrzeżach; według podania jednego z afrykańskich biskupów wykupiono do końca ośmnastego stulecia kilka milionów chrześciańskich niewolników. Ten zakon znow ma być przywrócony,

ażeby działał wspólnie z religijnym towarzystwem „Société des jeunes Negres d’Egypte.” Biskup z Digne i teraźniejszy generał zakonu inaugurował w tym zamiarze dnia 15. września klasztor w Faucon (Basses-Alpes); odtąd zgłosiło się już wielu nowicuszów i nowicyat rozpoczął się dnia 8. grudnia. Obaj powyż nadmienieni Trynitarze objeżdżają Francję i zbierają składki na urządzenie swojego zakonu.

Dodatek tygodniowy Nr. 50.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

- 1) Pismienictwo w Galicyi. Do pismienictwa w Galicyi z ostatniego dziesiątka lat, zapisy bibliograficzne. Rok 1849 — 1859.
- 2) Obrót handlu krajowego w listopadzie 1858. Przywóz i wywóz towarów do kraju i za granicę.
- 3) So z ań. — Dokument z R. 1554. Król Zygmunt August potwierdza pismo, którem Królowa Bona postanowiła, iż Jamieńscy, Sozańscy i drudzy właściciele Sozani równe mają prawo do zwróconego im kąta pola.